

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **F. S.**, bývajúcej v L., proti odporcom **1/ Ing. O. J.**, bývajúcemu v P., **2/ E. J.**, bývajúcej v P., **3/ J. V.**, bývajúcemu v L., **4/ M. V.**, bývajúcemu v P., **5/ E. V.**, bývajúcej v P., o **určenie vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod sp. zn. 5C 1372/1998, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica z 2. októbra 2008 č. k. 5C 1372/1998-427 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2008 sp. zn. 19Co 281/2008, takto

r o z h o d o l

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a**.

Odporcom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica (súd prvého stupňa) uznesením z 2. októbra 2008 č. k. 5C 1372/1998-427 uložil navrhovateľke povinnosť nahradiť odporcom 1/ a 2/ trovy konania a právneho zastúpenia 103 260,40 Sk a ďalej povinnosť nahradiť odporcom 1/, 2/, 3/, 4/ trovy konania 3 000 Sk titulom zaplateného súdneho poplatku za podanie odvolania a 53 080,90 Sk ako trovy právneho zastúpenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu odporcov advokáta JUDr. O.P.. Odporkyni 5/ súd náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie o náhrade trov konania procesne neúspešnou navrhovateľkou odôvodnil aplikáciou ustanovení § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 151 ods. 5 O.s.p., zdôrazniac, že pri rozhodovaní postupoval podľa právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného k náhrade trov konania v skorších rozhodnutiach – v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. septembra 2007 č. k. 19 Co 146/2007 - 320 a uznesení uvedeného súdu z 30. apríla 2008 č. k. 5 Co 42/2008-417, ktorým bolo rozhodnutie o náhrade trov konania zrušené a vec

vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že vzhľadom na navrhovateľkou opakované namietanie odporcami predložených znaleckých posudkov, z ktorých súd vychádzal pri náhrade trov konania, vyzval navrhovateľku, aby predložila listinné dôkazy – znalecký posudok za účelom určenia hodnoty predmetu sporu. Navrhovateľka ani na opakované výzvy súdu prvého stupňa na predloženie listinných dôkazov nereagovala, znalecký posudok súdu nepredložila. V danej veci – poukážuc na oslobodenie navrhovateľky od povinnosti platiť súdne poplatky a že platí, že účastníci súdneho konania sú povinní svoje tvrdenia preukázať – vychádzal pri rozhodovaní o náhrade trov konania zo znaleckého posudku a z odborného vyjadrenia tak, ako ich predložili odporcovia prostredníctvom nimi zvoleného zástupcu s tým, že rovnaké právo mala aj navrhovateľka, ktorá žiadnym relevantným spôsobom hodnotu predmetu sporu nespochybnila. Za dôvodné nepovažoval nahrádzať procesnú aktivitu navrhovateľky, najmä ak navrhovateľku poučil, že jej prípadnú procesnú nečinnosť bude považovať za súhlas s odporcami predloženou cenou predmetu sporu. Takto dospel k záveru, že odporcom 1/, 2/, 3/, 4/ patrí odmena za právne zastúpenie v sume 140 306,30 Sk, ako aj náhrada za cenu posudkov, z ktorých súd vychádzal pri určení hodnoty konania a ktorých zaplatenie bolo preukázané právnym zástupcom odporcov vo výške 13 435 Sk (za odborné vyjadrenie Ing. P.) a 2 600 Sk (za posudok Ing. J. B.), a tiež za súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 3 000 Sk. Súd rozdelil náhradu trov prvostupňového konania, v ktorom právny zástupca JUDr. O. P. zastupoval len odporcov 1/ a 2/ a náhradu trov odvolacieho konania, kedy zastupoval odporcov 1/ až 4/. Odporčyni 5/ súd náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnila.

Na odvolanie navrhovateľky Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) uznesením z 9. decembra 2008 sp. zn. 19Co 281/2008 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcom 1/ až 4/ náhradu trov odvolacieho konania 5 070 Sk do rúk ich právneho zástupcu JUDr. O. P. do troch dní. Odvolací súd ustálil, že v posudzovanej veci je správne vychádzať pri rozhodovaní o trovách konania z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a že postupovať podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ktorého sa navrhovateľka v odvolaní domáhala, nie je dôvodné (pri aplikácii tohto ustanovenia mal totiž na zreteli nielen na sociálne pomery navrhovateľky, ale vzal do úvahy aj na pomery na strane odporcov, ďalej charakter súdneho sporu a aj okolnosti, za ktorých navrhovateľka viedla súdny spor). Nestotožnil sa ani s námietkou navrhovateľky, že hodnota nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania, je neurčitá, že ju nemožno oceniť

peniazmi, a poukázal na posudky vypracované na hodnotu týchto nehnuteľností. Upozornil na to, že súd prvého stupňa postupoval v súlade s vysloveným názorom odvolacieho súdu a že navrhovateľke sa nepodarilo spochybníť hodnotu predmetu konania (keď len opakovane bez akýchkoľvek podkladov tvrdila, že na posudky predložené odporcami nemožno prihliadať). Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil aplikáciou § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal na základe podnetu navrhovateľky proti uzneseniu súdu prvého stupňa ako i uzneseniu odvolacieho súdu mimoriadne dovolanie. Navrhol obe napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. V mimoriadnom dovolaní uviedol, že v predmetnej veci súdy pri výpočte tarifnej odmeny pre účel náhrady trov právneho zastúpenia vychádzali z hodnoty pozemkov, ku ktorým určenie vlastníctva bolo predmetom konania. Navrhovateľka v priebehu konania upravila svoj návrh tak, že žiadala, aby súd určil, že je v podiele 6/8 podielovou spoluvlastníčkou pozemkov parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X a parc. č. KN-C X, k. ú. L.. Hodnotu týchto pozemkov zistili súdy na základe znaleckého posudku znalca Ing. J. B. č. 04/2007 a z odborného vyjadrenia Ing. J. P. č. 105/2007 predložených odporcami. V znaleckom posudku č. 04/2007 je stanovená hodnota lesných pozemkov KN-E X a KN-E X na sumu 81 566 Sk. V odbornom vyjadrení č. 105/2007 je stanovená hodnota pozemkov parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X, parc. č. KN-C X a parc. č. KN-C X na sumu 530 000 Sk. Okresný, ako aj krajský súd, pri výpočte tarifnej hodnoty veci vychádzali z hodnoty sporných pozemkov vo výške 611 566 Sk, teda súčtu ocenenia pozemkov. Nesprávny postup oboch súdov pri určovaní výšky tarifnej odmeny podľa generálneho prokurátora spočíval v tom, že z vykonaného dokazovania, z prednesov navrhovateľky, zo zobrazenia sporných pozemkov v znaleckom posudku č. 04/2007 (č. l. 391) a tiež zo zobrazenia pozemkov v znaleckom posudku Ing. I. M. č. 1/2000 (č. l. 59-62) vyplýva, že pozemok parc. č. KN-E X sa prekrýva s pozemkami parc. č. KN-C X a KN-C X, teda hodnota týchto pozemkov v častiach, ktoré sa vzájomne prekrývajú, bola do ocenenia pre výpočet tarifnej hodnoty veci započítaná duplicitne. Aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa zo 7. januára 2008 č. k. 5C 1372/1998-399 vyplýva, že

pozemky KN-E X a KN-E X boli pre účely výpočtu trov konania oceňované vo vzťahu k pozemku parc. č. KN-C X z pôvodnej pkn parc. č. X a vo vzťahu k pozemkom parc. č. KN-C X, X a X z pôvodnej pkn parc. č. X. Súdny obidvoch stupňov sa však duplicitným ocenením pozemkov vo svojich rozhodnutiach nezaoberali. Hodnotu týchto pozemkov pre účely stanovenia tarifnej hodnoty veci spočítali, čím došlo k nesprávnemu určeniu výšky tarifnej hodnoty veci a následne aj výšky tarifnej odmeny advokáta a v konečnom dôsledku k nesprávnemu postupu pri výpočte náhrady trov konania. Podľa názoru generálneho prokurátora je konanie oboch súdov postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.), pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu veci a odvolací súd nezopakoval dokazovanie, resp. ho sám nedoplnil, čím jeho rozhodnutie neupravil.

Navrhovateľka a ani odporcovia 1/ až 5/ sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu navrhovateľky (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané z dôvodu, že:

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. (prípady nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv

začatého konania, prípadne nedostatok návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným) neboli generálnym prokurátorom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozsudok súdu prvého stupňa bol vydaný v konaní postihnutom tzv. inou vadou konania, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inou vadou konania je vada konania, ktorá je rovnako ako vady uvedené v § 237 O.s.p. spôsobená porušením procesných noriem upravujúcich občianske súdne konanie, ktorá ale na rozdiel od nich nezakladá tzv. zmätočnosť rozhodnutia.

V mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor Slovenskej republiky napadal postup súdov pri určovaní tarifnej hodnoty veci z dôvodu, že duplicitne započítali hodnotu pozemkov parc. č. KN-C X a KN-C X vo výmere, v ktorej sa prekrývajú s parcelou č. KN-E X.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Za poskytovanie právnych služieb základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak (§ 12 vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 a č. 163/2002 Z. z. a § 9 ods. 1 vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Z odborného vyjadrenia Ing. J. P. č. 105/2007 súdy zistili hodnotu všetkých predmetných nehnuteľností, okrem pozemku týkajúceho sa parcely č. KN-C X; hodnota týchto pozemkov predstavuje po zaokrúhlení sumu 530 000 Sk. Dovolateľom spomenuté parcely č. KN-E X a KN-E X podľa obsahu spisu sa vzťahujú k parcele KN-C X (napokon túto spojitosť udávala aj samotná navrhovateľka, porovnaj č. I. 222 spisu).

Predmetom znaleckého posudku Ing. J. B. č. 04/2007 bol výpočet ceny lesných pozemkov KN-E X a KN-E X v katastrálnom území L. Podľa čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. 2086 pre k. ú. L. priloženého v znaleckom posudku, parcela X je lesným pozemkom o výmere 2320 m² a rovnako i parcela X o výmere 8024 m², avšak s poznámkou o nesúlade druhu pozemku s poukazom na trvalé trávnaté porasty. V nálezovej časti posudku znalec konštatuje, že tieto parcely sú parcelami o dvoch druhoch kultúr a že parcela X patrí do lesného pozemku svojou časťou o 0,2228 ha a parcela X časťou o výmere 0,3647 ha. Prílohu č. 5 posudku tvorí kópia porastovej mapy, v ktorej je plocha lesného pozemku vyznačená červenou farbou. Z porovnania tejto mapy a kópie KN-E a KN-C mapy v prílohe č. 3 posudku je zrejmé, že generálnym prokurátorom namietané parcely KN-C X a KN-C X, ktoré sa sčasti prekrývajú s parcelou KN-E X, sa nachádzajú *mimo* tej časti z tejto parcely tvoriacej lesný pozemok; je tak dostatočne zjavné, že nedošlo k ich duplicitnému oceneniu. Boli ocenené len raz a to v odbornom vyjadrení Ing. J. P. č. 105/2007 - ako trvalé trávnaté porasty. Z uvedeného tak vyplýva, že súdy nepochybili, keď pri určovaní tarifnej hodnoty veci spočítali hodnotu lesných pozemkov a porastov na parcelách č. KN-E X a KN-E X, ktoré tvoria súčasť parcely KN-C X, vyčíslenú v znaleckom posudku na 81 566 Sk, s hodnotou ostatných pozemkov stanovenou v odbornom vyjadrení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na tieto zistenia, ktoré nie sú vyvrátené ďalším obsahom spisu, teda ani prednesmi navrhovateľky, zobrazením pozemkov v znaleckom posudku Ing. I. M. 1/2000, dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky neopodstatnene namietalo existenciu dôvodu v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.; preto svojím uznesením mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1, 4 O.s.p.).

Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej

republiky neuložil navrhovateľke povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní odporcom a to z dôvodu, že im žiadne trovy nevznikli, resp. si ich neuplatnili. Písomné vyjadrenie pôvodného právneho zástupcu odporcov 1/ až 4/ k podanému mimoriadnemu dovolaniu nebolo možné pre účely náhrady trov dovolacieho konania uznať, pretože zo spisu nevyplýva splnomocnenie na právne zastupovanie odporcov v konaní o mimoriadnom dovolaní (pôvodné plnomocenstvo tohto zástupcu zaniklo totiž právoplatným skončením veci).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júna 2011

JUDr. Milan D e á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta